

AVUSTRALYA KAĞIT VE AMBALAJ SEKTÖR RAPORU

Melburn Ticaret Ataşeliği, Sidney Ticaret Ataşeliği
Temmuz 2023

AVUSTRALYA KAĞIT VE AMBALAJ SEKTÖRÜ

Sürdürülebilirlik, çevrenin korunması kavramından yola çıkarak, günümüz ihtiyaçlarını görmezden gelmeden, doğal kaynakların gelecek nesillere iletilmesi, süreçlerin dayanıklılığı, üretkenliğin çoğalması ve daimi olma hedefiyle doğa ve insan arasındaki dengenin sağlanabilmesidir. Doğal kaynakları tüketirken, gelecek nesillerin refahını da düşünerek, politika ve projelerin uygulama biçimleri değerlendirilerek çeşitli metotlar seçilmesi sürdürülebilirlik olarak ifade edilebilecektir.

Başta Avrupa Birliği olmak üzere dünyada pek çok ülke ve ulusüstü organizasyon çevre sorunlarının artması ile bu konuyu giderek daha çok önemsemeye başlamış ve çeşitli politika araçları geliştirmeye başlamıştır. Bu konu önemlidir çünkü giderek artan dünya nüfusu, kıt kaynaklar ve var olanın azalması ile çok daha fazla atık üretilmekte, bu atıklar gerek çevreye gerekse gezegendeki diğer canlılara daha önce olmadığı ölçüde zarar vermektedir.

Bu rapor sürdürülebilir politikalar çerçevesinde Avustralya’da kağıt ve ambalaj sektörü dinamiklerini ele almakta, kıtanın tüketim alışkanlıkları ve döngüsel ekonomi çerçevesinde ihracatçılarımız için sektöre yönelik potansiyel ve önerileri değerlendirmektedir.

1. AVUSTRALYA’DA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK UYGULAMALARI

Oldukça geniş tarım topraklarına sahip Avustralya doğal kaynaklar ve taş kömürü, demir, krom gibi cevherler bakımından da oldukça zengin bir alana sahiptir. Bu ürünler ülkenin temel ihracat kalemleri arasında kendine yer bulurken dünyadaki ekonomik ve kültürel olanaklar açısından gelişmiş ülkeler liginde bulunan Avustralya sürdürülebilir tarım, yenilenebilir enerji, döngüsel ekonomi gibi konulara ciddi şekilde yoğunlaşmıştır.

Avustralya, 2022 yılı itibarıyla nominal GSYİH'ye göre 14. en büyük ekonomi, SAGP'ye göre 20. en büyük ekonomidir (Dünya Bankası, 2023). “Birinci dünya ülkesi” olmanın verdiği olanak ve sorumlulukla çevre politikalarına yönelik kritik adımlar atan bir ülke olduğunu ifade etmemiz gerekir. Hatipoğlu 2015 yılındaki çalışmasında tarihsel açıdan konuyu ele almış ve ülkede çevre koruma faaliyetlerini yürüten adli ve idari otoritelerin yaptırım anlayışı, caydırıcı olmanın aksine her zaman uyumu sağlamaya yönelik olduğunu tespit etmiştir. 1980’li yılların ortasında yapılan bir çalışmanın araştırmacıları Avustralya’nın ekonomik faaliyetleri düzenleyici otoritelerinin ceza uygulama eğilimlerine ilişkin yeni tarih bir araştırma gerçekleştirmiş ve ülkede hukuki takibata ilişkin siyasalarda bir çeşitlilik olmakla birlikte çevreyi koruma faaliyeti yürüten kuruluşların firmalarla her zaman koordineli bir biçimde çalışma ve onlarla kurdukları ilişkilerini güçlendirme talepleri bulunduğunu belirtmişlerdir. Söz konusu yaklaşımın şu anda da devam ettiği ifade edilebilir.

25 Eylül 2015 tarihinde Dışişleri Bakanı Julie Bishop, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemini (2030 Gündemi) onaylamak üzere New York'ta Birleşmiş Milletler’de dünyanın dört bir yanından 193 Lider ve Bakana katılmış ve 2030 Gündeminin tasarlanmasına yönelik uluslararası tartışmalara aktif olarak katılan Avustralya sivil toplum örgütleri, özel sektör, yardım kuruluşları ve akademi dahil olmak üzere tüm kalkınma aktörlerinin katılımını desteklemiştir.

Bu noktada ifade edilmesi gereken 2030 Gündemi'nin hem yerel hem de uluslararası bir gündem olduğudur. Özellikle bölgesel istikrar, güvenlik ve ekonomik refahın desteklenmesinde Avustralya'nın dış, güvenlik, kalkınma ve ticaret çıkarlarıyla uyumludur. Ayrıca Avustralya'nın Hint-Pasifik bölgesinde ekonomik büyüme ve kalkınmaya güçlü bir şekilde odaklanılmasını savunma ve toplumsal cinsiyet eşitliği, yönetim ve vergi sistemlerinin güçlendirilmesini desteklemesine yardımcı olmaktadır (Avustralya Dışişleri ve Ticaret Bakanlığı, 2023).

1.1. Çevresel Sürdürülebilirlik Politikası

Avustralya hükümeti ekonomik faaliyetlerin çevre üzerindeki etkisini en aza indirmek için bir dizi çevre politikası uygulamaktadır. Karbon emisyonları, enerji, atık ve kaynak kullanımına yönelik kurumsal tedbir ve hedefleri yanı sıra sürdürülebilirliğin kamu ihalelerine dahil edilmesine yönelik zorunlu çevre standartları da bulunmaktadır.

Çevre üzerindeki etkiyi azaltmak ve kaynakları sürdürülebilir şekilde kullanan uygulamaları benimsemek için bu taahhütleri destekleyen Avustralya, söz konusu hedefleri performansı artırmaya yönelik hesap verebilirlik ve eylemleri de içeren kapsamlı Çevresel Sürdürülebilirlik Politikasında ana hatlarıyla belirtmektedir.

Politikada ele alınan çevre yönetimi konuları şunlardır:

- enerji kullanımı
- sera gazı emisyonları ve ozon tabakasını incelten maddeler
- tedarikçiler, ürünler ve malzeme kullanımı
- ofis atıkları, bina atıkları ve kaynak geri kazanımı
- içme suyu kullanımı ve atık su.

Politika ayrıca Eski Sekreter Kathryn Campbell CSC'nin imzalı bir beyanını da içermekte olup bu beyan, yasal yükümlülüklere uymak, kirliliği en aza indirmek için çaba göstermek ve uluslararası ISO 14001 standardı ile uyumlu sistematik bir çevre yönetimi yaklaşımı uygulama konusunda tüm paydaşlara taahhüt sağlamaktadır (Services Australia, 2023).

1.2. Tüketim Alışkanlıkları

Avustralya 7.617.930 kilometrekarelik yüzölçümüyle Okyanusya'nın en büyük, dünyanın ise altıncı büyük memleketidir. Ülkede son 10-15 yıldır tüketim harcamalarında önemli bir artış yaşandığı görülmektedir. Önümüzdeki dönemde de tüketimin yavaş ama düzenli olarak artacağı, küresel mali krizden daha çok etkilenmiş olan diğer gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında Avustralya'nın daha sağlam duracağı ve yabancı yatırımcılar için cazip bir ülke olmaya devam edeceği tahmin edilmektedir.

Son yıllarda Avustralya'nın en hızlı büyüyen sektörleri; finansal hizmetler, madencilik (Çin'den gelen yüksek talep nedeniyle %23'lük bir gelir artışı öngörülmüş), çevrimiçi alışveriş (E-ticaretin gelirleri, tedarik ve dağıtım destekleriyle beraber %32 oranında artarak 59 milyar

AUD'e ulaşmıştır), altyapı ve inşaat (artan nüfus, konut ve ticari kalkınma için sürekli talep olmuştur).

Bununla birlikte, pandemi sonrası kendini daha çok hissettiren, yükselen enflasyona rağmen tüketicilerin harcama alışkanlıklarından vazgeçemedikleri görülmektedir. Shopify'ın güncel verilerine göre geçtiğimiz iki hafta boyunca süregiden Black Friday ve Cyber Monday'de 2021'in aynı dönemine göre %17 artış ile Avustralya küresel satışlarda yaklaşık 5 milyar dolar elde etmiştir. Sidney, Perth ve Brisbane ile kıyaslandığında bu indirim döneminde en çok harcamayı Melbourne şehrindeki tüketiciler gerçekleştirirken Birleşik Krallık ve Kanada'nın ardından Avustralya Kasım İndirimleri satışlarında küresel olarak en çok harcama yapan beş ülke arasında yerini almıştır (Savvy, 2022). Dolayısıyla çevrimiçi tüketim konusunda da yoğun bir hareketlilik olduğunu vurgulamamız mümkündür.

25,8 milyonluk nüfusu ile tüketimin ve kültürel kodlar vasıtasıyla özellikle hazır yiyecek-içecek tüketiminin fazla olduğu ülkede ambalaj ve atık üretimi fazladır. Özellikle fast-food restoranları, günlük kahve tüketimi ve ev-iş yerlerine yönelik yemek siparişi uygulamalarının yoğun olduğu ülkede plastik ve tek kullanımlık ürünlerin tercih edilmesi kaçınılmaz olmaktadır. Bu durum süpermarketler incelendiğinde de görülebilmektedir. Organik barlar, hazır atıştırmalıklar, çikolata, cips, kraker, bisküvi gibi ürünlerin benzer şekilde spor ve sağlıklı yaşama olan ilgiden dolayı enerji içecekleri, hazır çaylar ve protein sütlerinin tüketiciler tarafından çokça tercih edildiği göz önünde bulundurulduğunda yoğun bir paketli gıda talebi ve ambalajlı ürün kullanımı olduğu görülmektedir. Yine çevrimiçi tüketim alışkanlıkları ve elektronik ticaretin tercih edilmesi ile koli, karton ve ambalaj tüketimi çok fazladır.

Her yıl 74 milyon ton atık üretilen Avustralya'da bu miktarın yalnızca yüzde altmış geri dönüşüm sürecine dahil edilebilmektedir. 2021 yılında New South Wales (NSW)'de Plastik Azaltımı ve Döngüsel Ekonomi Yasası'nın kabul edilmesinin ardından hem toplumu hem de işletmeleri anılan düzenlemeye yönelik bilgilendirici ve kapsayıcı adımlar atılmıştır. Bu çerçevede, 1 Haziran 2022 tarihinde başlayan, NSW'de 35 mikron veya daha az kalınlıktaki saplı/hafif plastik alışveriş poşetlerinin satışını yasaklama uygulaması, 1 Kasım 2022 itibarıyla tek kullanımlık plastiklere yönelik yürürlüğe giren yeni kısıtlamalar ışığında plastik pipetler, karıştırıcılar, çatal bıçak takımları, tabaklar, kapaksız kaseler, pamuklu çubuklar ve köpükten (EPS) yapılmış gıda gereçleri ile bardaklar dahil olmak üzere farklı plastik ürünleri de içerecek şekilde genişletilmiştir.

Diğer yandan, Eyalet Çevre Bakanı James Griffin, NSW plastik yasaklarının tek kullanımlık plastikten büyük ölçüde uzaklaşmanın başlangıcı olduğunu ifade ederek kısıtlamaların önümüzdeki 20 yıl içinde 2,7 milyar plastik çöpün çevreye zararını önleme potansiyeli taşıdığını belirtmektedir (NSW Hükümeti Planlama ve Çevre Servisi, 2023).

2. AVUSTRALYA'DA KAĞIT VE AMBALAJ SEKTÖRÜ DİNAMİKLERİ

Avustralya ambalaj ürünleri piyasası oldukça gelişmiş ve ülkede çok çeşitli ambalaj malzemeleri imal edilmektedir. Gıda, içecek ve eczacılık sanayii, karton, şişe, teneke kutu, plastik kutu ve diğer dönüştürülmüş ambalaj malzemelerinin en büyük nihai kullanıcılarıdır. Kullanılan başlıca ambalaj malzemeleri mukavva, plastik, metal ve camdır. Mukavva, yaklaşık %36 pay ile Avustralya'nın toplam ambalaj piyasasının en büyük maddesini oluşturmaktadır.

Sektörde ikinci sırada bulunan plastiğin, pazar payı artmış ve %30'a çıkartmıştır. Metal ambalajlama %20 ve cam %10 pay ile sırasıyla üçüncü ve dördüncü durumda bulunmaktadır.

Tüketici değerlerinde artış, elektronik iş prosesi, maliyet azaltımı, tedarik zinciri yönetimi, çevresel konular ve küreselleşme, önümüzdeki yıllarda ambalajlama sektöründeki önemli trendler ve güçler olarak ortaya çıkmaktadır. Tüketiciler ambalajla ilgili olarak daha kullanışlı, değişik boyalarda, kolay açılan fakat aynı zamanda çocuklar açısından emniyetli cihaz içeren, çevre dostu ve ambalajlanan ürünün fiyatında minimal maliyet artışı sağlayan ambalaj malzemeleri talep etmektedir. Kısmen veya tamamen işlenmiş yiyecekler, ayrı ayrı ambalajlanmış küçük gıdalar, mikro dalga fırında pişirilebilen yemekler, kolay açılır ambalajlar, ev yemeği ikamesi yemekler ve eczacılık ürünleri/ tehlikeli maddeler için güvenli ambalaj, ambalajlamanın Avustralyalıların yaşam tarzında oynadığı rollerin örnekleridir.

Çevresel etki, ambalajlama tedarik zincir firmaları için önemli bir konu olmaya devam etmektedir. Tüm sektörler, ambalajlamanın çevreye karşı yan etkilerini asgariye indirmek üzere başlatılan girişim ve programlara katkı sağlamaktadır. Avustralya ambalaj sanayii, geri dönüşümde çok ileri seviyede olup, gönüllü faaliyetler sayesinde ve devletin desteğiyle kullanılıp toplanmış maddelerin ambalaj sektöründeki kullanımı yaygınlaşmıştır.

1. Ürün ve Standartlar

Bu rapor, plastik kutular, kasalar, küfeler, poşet ve torbalar, plastik damacana, şişe, termos, plastik kapak, tıkaç, subap, kağıt veya mukavva karton, kutu, kasa ve torbalar, ambalaj konteynerleri, kutu dosyalar, cam damacana, cam şişe, sürahi, kavanoz vb çok çeşitli birbirinden farklı fonksiyonları bulunan ürünleri kapsamaktadır.

Bununla birlikte, Avustralya'da aşağıdakilerin de dahil olduğu, çeşitli ambalajlama ürünlerine uygulanan bir dizi mevzuat bulunmaktadır.

Tablo 1: Ambalaj Ürünlere Uygulanan Standartlar

Standart	Ürün
AS 1079.1,2,3,4,5	Packaging of items, sterile,for patient care
AS 1599	Pressure-sensitive adhesive packaging tapes
AS 2400.1	Glossaryof packaging items
AS 2400.10	Packaging, protection against shock and vibration-cushioning
AS 2400.11	Packaging, cordage
AS 2400.12	Packaging,adhesive closing and sealing tapes
AS 2400.13	Packaging, tensional strapping
AS 2400.14	Adhesives
AS 2400.16	Flexible packaging

AS 2400.18	Use of desiccants
AS 2400.21	Packaging of dangerous goods
AS 2400.22	Closures
AS 2400.5	Metal protection packaging
AS 2400.6	Paper and paperboard packaging
AS 2400.7	Timberbox packaging
AS 2400.8	Textile bags, sacks, and wrappings
AS 2400.9	Metal containers, steel drums
AS 2609.1,2	Materials used for the packaging of food and beverages
DR 02375	Packaging for surface transport of biological materials

2. Pazar Profili

Dünyadaki gelişmiş ve liberal ekonomiyi benimseyen ülkelerden biri olan Avustralya, girişte de belirtildiği üzere geniş arazi kaynaklarına ve uygun bir hidrolojik iklime sahiptir, bu nedenle yüksek orman ve otlak kapsamına ve zengin ürünlere sahiptir. Tarım ürünleri ve maden ihracatına dayanan dünyanın en büyük on ikinci ekonomisi olan Avustralya'da bol miktarda ürün, gelişmiş bir ekonomi ve güçlü bir satın alma gücü olmakla birlikte ambalaj endüstrisi, özellikle plastik ambalaj endüstrisi biraz zayıftır. Plastik ürünlerin %80'i ithal edilmektedir.

Avustralya'nın ambalaj sektörünün 2019'da 33,7 milyar birimden 2024'te 35,8 milyar birime çıkması ve yıllık bileşik büyüme oranının %1,2 olması beklenmektedir. Diğer yandan, cam ambalaj 2019-2024 yılları arasında en hızlı büyüyen ambalaj malzemesidir. Aynı yıl ambalaj sektöründe en büyük payı sert plastikler alırken, bunu esnek ambalajlar takip etmiştir. Ambalaj malzemeleri açısından gıda ve alkolsüz içecekler, pazar payı bakımından önde gelen sektörlerdir.

Buna ek olarak, Avustralya pazarında ambalaj makineleri ve ambalaj ürünlerine yönelik talep artmaktadır. Tüm sektör, ekipman değişimi ve üretim süreçlerinin optimizasyonu yoluyla maliyetleri düşürme, verimliliği artırma ve ürün kalitesini iyileştirme beklentisindedir.

Genel olarak, sektör gelirin 2021-22'ye kadar olan beş yıl boyunca yıllık %3,7 oranında düşerek 374.0 milyon dolara ulaştığını vurgulamak gerekir.

Avustralya ambalaj piyasasının yaklaşık üçte birini oluşturan mukavva ambalaj malzemeleri, plastik (HDPE, PET, PVC, polipropilen ve polystyrene) takip etmektedir. Metal ambalaj gıda alanında kısmen pazar kaybına uğramasına rağmen sektördeki payı %20 civarında bulunmakta, camın payı ise %10 seviyesinde seyretmektedir. Plastik ambalaj malzemelerinin, sektördeki payının daha artması beklenmektedir.

Ülkede söz konusu imalat sanayisinde hasılanın %60'dan fazlası dört firmaya aittir. Artmış yoğunlaşma ve birleşmeler, Avustralya ambalaj sanayiinin son on yılda karşılaştığı en önemli gelişmelerden kabul edilebilir. Avustralya Ambalaj Konseyi'ne göre daha fazla birleşme olma ihtimali en yüksek olan alt sektör plastik alt sektörüdür.

Çevre, Avustralya ambalaj sanayii için büyük bir konu olmaya devam edecektir. 2000'li yılların başından itibaren ambalajlama uygulamaları üzerindeki önemli bir etki Milli Ambalaj Andı olmuştur. Ağustos 1999 tarihinde, ambalaj tedarik zincirinde yer alan sanayiiler, Avustralya'daki tüketici ambalaj atıkları yönetiminin geliştirilmesi için Federal, Eyalet Hükümetleri ve Belediyeler ile bir anlaşmaya varmış ve buna göre, daha fazla geri dönüşebilir maddeler kullanmak suretiyle atık akımının azaltılması taahhüt edilmiştir.

3. Sektöre İlişkin Veriler

Avustralya İstatistik Bürosu verilerine göre, 48.19 Gümrük Tarife Pozisyonlu ürünlerin 2021 yılında Avustralya'ya ithalatı 492 milyon AUD (yaklaşık 344 milyon USD) olarak gerçeklemiştir. Bunun yanında, kağıt ve karton ambalajların da yer aldığı 642 SITC kodlu ürünlerin 2021 yılı eyalet bazında ithalatında birinci sırayı %43 ile New South Wales, ikinci sırayı %29 ile Victoria ve üçüncü sırayı %15 ile Queensland almaktadır.

Ayrıca, Avustralya karton ambalaj sanayisine ilişkin Mayıs 2022 tarihinde "Paperboard Container Manufacturing in Australia" başlıklı detaylı bir sektör raporu hazırlanmıştır. Buna göre, ülkede söz konusu imalat sanayisinde hasılanın %60'dan fazlasının dört firmaya ait olduğu, bu firmalar dışında sektörde birçok küçük ölçekli firmanın bulunduğu, pazarın yaklaşık %40'ının ithal ürünlerden oluştuğu ve ithalatın pazar hakimiyetinin genişlediği söylenebilmektedir. Bu itibarla, söz konusu sektörde ülkemiz ihracatı için belirli bir potansiyel olduğu değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte, Avustralya'da doğrudan paketleme sektörüne dönük ithalatta uyulması gereken zorunlu standart uygulaması bulunmamaktadır. Diğer taraftan, ilgili sektörün ilişkili olduğu gıda sektörüne yönelik düzenlemeler uygulanmaktadır (Food Standards, 2023).

Öte yandan, Avustralya'da ilgili sektörde rekabette, geri dönüşüm ve sürdürülebilirlik kavramlarının ön plana çıktığı söylenebilmektedir. Nitekim, önceki bölümde de belirtildiği üzere New South Wales eyaletinde geçtiğimiz yıl içinde tek kullanımlık plastik poşet, çatal-bıçak, yiyecek ambalajı gibi malzemelerin kullanımı yasaklanmıştır (<https://nswplasticsban.com.au/>). Yine, Federal Hükümet ile, içinde sektörün büyük oyuncularının da olduğu paketleme sektörü arasında gönüllülük esasına dayalı olarak imzalanan The Australian Packaging Covenant Organisation (APCO) çerçevesinde geri dönüştürülmüş malzemeden üretilmiş ürünlerin ülke genelinde kullanımının artırılması amaçlanmakta ve firmalar üretimden atık toplama ve dönüştürmeye kadar tüm süreçlerde sorumluluk altına girmektedir (<https://apco.org.au/>). Bu çerçevede, kağıt ve karton ambalaj sektöründe ülkeye ihracatımızın arttırılması için pazarın bu yönde dinamiklerine uyum sağlanmasının önemli olacağı düşünülmektedir.

Özellikle tarım ve gıda ürünleri üretim ve ihracatında dünyanın sayılı ülkelerinden biri olması ve gerek dış pazarlara uzaklık gerekse ülkenin çok büyük bir alana sahip olmasından ambalajın çok önemli olması nedeniyle ciddi oranlarda ambalaj malzemesi ve ambalaj makinesi ithal eden Avustralya pazarında, henüz önemli varlık gösteremeyen firmalarımızın ilk temasları kurmaları açısından 2 yılda bir Melburn ve Sidney’de olmak üzere dönüşümlü gerçekleştirilen AUSPACK fuarına katılım önemlidir. Söz konusu fuarın 2024 yılında genişletilmiş bir formatta APPEX ismiyle düzenleneceği tespit edilmektedir. (<https://www.appex.com.au/welcome>)

Diğer taraftan, Avustralya’ya yönelik ihracat gerçekleştirmek isteyen firmalarımızın sektör içerisinde önemli bir yere sahip olan APPMA (Australian Packaging and Processing Machinery Association) ve Australian Institute of Packaging (AIP) ile irtibat kurmalarının önemli olduğu değerlendirilmektedir. Söz konusu kuruluşların iletişim bilgileri aşağıda yer almaktadır:

Australian Packaging and Processing Machinery Association (APPMA)

PO Box 18, Mooroolbark, VIC, 3138

Tel: +61 3 9725 5694

E-posta: appma@appma.com.au

Australia Institute of Packaging (AIP)

34 Lawson St, Oxley, Queensland 4075

Tel: +61 7 3278 4490

Faks: +61 7 3009 9916

Web: <http://aipack.com.au/contact/>

4. Sektörün Karşılaştığı Güçlükler ve Muhtemel Çözümler

Avustralya ambalaj endüstrisi son yıllarda bazı sorunla karşı karşıya kalmıştır. Pazar ortamı değişmeye devam ettikçe, bu sorunların Avustralya ambalaj endüstrisi üzerinde derin bir etkisi olabilir. Özetlemek gerekirse, bu sorunlar temel olarak sürdürülebilir kalkınma hedeflerine adaptasyon sorunları, gıda güvenliği sorunları ve özel etiketleme sorunlarını içermektedir.

1. Sürdürülebilir kalkınma, ambalaj endüstrisinin önemli bir gelişme eğilimidir.

Biyoplastikler ve yenilenebilir kaynaklar sektörün büyük ilgisini çekmiştir. Tüketiciler, kişisel davranışlarının çevre üzerindeki etkisi konusunda daha bilinçli hale gelmekte ve işletmelerden daha yüksek taleplerde bulunmaktadır.

Bu nedenle, Avustralya baskı endüstrisinin uluslararası ambalaj endüstrisinin sürdürülebilir gelişimine katılmada daha proaktif olması ve imalat şirketleri için pratik ölçüm araçları geliştirmesi gerekmektedir.

2. Özel etiketli ürünlerin (küçük ve orta ölçekli şirketler veya çiftlikler tarafından üretilen markasız ürünler ve süpermarketlerde satışa sunulan kendi markalarını taşıyan basit ambalaj işlemleri) sayısının artması markalı ürünler için bir tehdit oluşturmaktadır. 2009 yılında özel markalı ürünler Avrupa ve Amerika Birleşik

Devletleri'nde satılan tüm ürünlerin sırasıyla %45 ve %25'ini oluşturmuştur ve bu bölgelerdeki tüketiciler olgunlaşmıştır. Her ne kadar perakendeciler ve tüketiciler daha önce özel markalı ürünlere karşı direnç göstermiş olsalar da özel markalı ürünler kalite açısından büyük gelişme göstermiştir. Avustralya'da özel markalı ürünlerin satışları artmaya devam etmekte ve şimdi daha büyük potansiyele sahip gelişmekte olan Asya pazarlarını hedeflemektedirler.

3. Ambalajın ürün değeri üzerindeki etkisi açıktır. Birçok şirket, ürün ambalajı yoluyla pazarda kendilerini farklılaştırmıştır. Ambalajın benzersizliği, en çok satan ürünlerin önemli bir özelliği haline gelecek ve ürün ambalajı üzerindeki renkli barkod da yeni bir trend haline gelecektir. Ambalaj inovasyonunun güçlendirilmesi de gelecekte ambalaj şirketleri için önemli bir görev olacaktır.

4. AVUSTRALYA'NIN 2025 ULUSAL AMBALAJ HEDEFLERİ

Diğer taraftan, sektör içerisinde önemli bir yere sahip olan APPMA (Australian Packaging and Processing Machinery Association) ve Australian Institute of Packaging (AIP) kurumları dikkat çekmektedir. Geri dönüşüm ve sürdürülebilirlik ile ilgili APCO'nun faaliyetleri ve 2025 Ulusal Ambalajlama Hedeflerinin irdelenmesinde fayda bulunmaktadır.

2025 Ulusal Ambalaj Hedefleri (2025 Hedefleri), ambalajlamaya yeni ve sürdürülebilir bir yaklaşım getirmek için Avustralya endüstrisi ve hükümeti tarafından desteklenmektedir. Avustralya'da üretilen, kullanılan ve satılan tüm ambalajlar için geçerlidir. APCO, hükümet tarafından 2025 Hedeflerinin (31 Aralık 2025 tarihine kadar ulaşılması hedeflenmektedir) gerçekleştirilmesini kolaylaştırmakla görevlendirilen kuruluştur.

2025 Hedefleri şunlardır:

- 100 yeniden kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir ambalaj,
- Plastik ambalajların %70'inin geri dönüştürülmesi veya kompostlanması,
- Ambalajlarda ortalama %50 geri dönüştürülmüş içerik bulunması (2020'de %30'dan revize edilmiştir),
- Sorunlu ve gereksiz tek kullanımlık plastik ambalajların aşamalı olarak kaldırılması.

İlk olarak 2018'de belirlenen 2025 Hedefleri, Avustralya'nın ürün ambalajı oluşturma, toplama ve geri kazanma yönteminde tam ve sistematik bir değişiklik gerektirmektedir ve Avustralya'nın ambalaj için döngüsel bir ekonomiye doğru yolculuğunda önemli bir adım olarak kabul edilmektedir. Bu hedefler, kapsamlı endüstri ve hükümet istişarelerinin ardından geliştirilmiş ve küresel çapta yürütülen iddialı sürdürülebilir ambalajlama girişimleriyle uyumlu görünmektedir.

Federal ve tüm Avustralya Eyalet ve Bölge Hükümetleri tarafından desteklenmekte olan 2025 Hedeflerinin yanı sıra bu hedeflerin 2019 Ulusal Atık Politikası Eylem Planı ile 2021 Ulusal Plastik Planına dahil edildiği tespit edilmektedir. Bazı eyaletler ve bölgeler, APCO tarafından aşamalı olarak kaldırılması için belirlenen sorunlu ve gereksiz tek kullanımlık plastik

ambalaj ürünlerinden bazılarını yasaklayacak yasaları kabul etmiş veya geliştirmektedir. Bunlar arasında EPS yiyecek ve içecek servis ürünleri ve parçalanabilir plastikler bulunmaktadır.

Yanı sıra, APCO her yıl Avustralya'nın 2025 Hedeflerine doğru ilerlemesini değerlendirmek için kıyaslama verileri toplamaktadır. Bu veriler, yıllık Tüketim ve Geri Dönüşüm Verileri raporlarımız aracılığıyla sunulmaktadır.

Biraz daha detaya inildiğinde, biyoçözünebilir plastiklere yönelik şu iki standardın öne çıktığı görülmektedir:

- Australian Standard AS 4736-2006 – Biodegradable plastics suitable for composting and other microbial treatment
- Australian Standard AS 5810-2010 – Biodegradable plastics - Biodegradable plastics suitable for home composting

Yanı sıra ambalajlama sektörüne ilişkin konunun aldatıcı/yanıltıcı reklam bağlamında ve ambalaj üzerinde yer alması gereken talimat-güvenlik kuralları anlamında tüketici mevzuatı yönü de bulunmaktadır. Australian Consumer Law (ACL) ve Avustralya'da, ulusal mevzuatımızda Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliği'ne karşılık gelen yasal düzenlemeler bulunmaktadır. Yanı sıra kozmetik-temizlik ürünleri sektörüne ilişkin uyulması gereken ilkeler de dikkat çekmektedir (Avustralya Sağlık ve Yaşlı Bakımı, 2023).

Avustralya'da Forest Stewardship Council (FSC) sertifikası vermeye yetkili onaylanmış kuruluşların incelenmesi (<https://anz.fsc.org/certification-bodies>) ve sektörle ilgili olan Chain of Custody of Forest and Tree-based Products - Requirements (<https://www.standards.org.au/standards-catalogue/others/afsl/as--4707-colon-2021>) ile Sustainable Forest Management - Requirements (<https://www.standards.org.au/standards-catalogue/others/afsl/as-slash-nzs--4708-colon-2021>) ve Avustralya Standart Otoritesin belirlediği (<https://www.standards.org.au/>) standartların dikkate alınması üretim ve ihracat gerçekleştirecek firmalar açısından kritiktir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2050 yılına kadar dünya nüfusunun 7,6 milyardan 9,8 milyara çıkması beklenirken kentlerde bugün olduğundan yaklaşık 2,5 milyar daha fazla insan yaşayacağı tahmin edilmektedir. Bu anlamda daha yüksek gelirle bağlantılı olan hızlanan kentleşme, selüloz, kağıt, kereste ve tekstil talebini yönlendirmektedir. Ne var ki, bu tip bir talep ve ihtiyacın yanında yalnızca bireysel anlamda ülkeler değil tüm dünyada çevrenin korunması ve sınırlı doğal kaynakların yerinde kullanımı çok daha hayati bir konu olarak önümüzde durmaktadır. Dolayısıyla firmalarımızın giderek daha ihracatçı hale gelmesi vasıtasıyla sektörün büyümesi, sürdürülebilirlik ilkelerine sorumlu olunduğu takdirde ortaya gözle görülür bir sinerji çıkaracaktır.

Bu anlamda, kağıt, karton ambalaj sektörünün Ticaret Bakanlığı'nın Uzak Ülkeler Stratejisi kapsamında yer alan ülkeler arasında yer alan Avustralya'ya yönelik ihracat potansiyelinin değerlendirilmesi büyük öneme haizdir. Kağıt, karton ambalaj sektöründe

başlıca ihracatımızı oluşturan GTİPler/HS Code'larda yer alan ürünler için Avustralya'nın ülkemize uyguladığı vergi %5 olarak görünmektedir. Çin'in ana ihracatçı konumunda bulunduğu Avustralya pazarına sağladığı ürün kalitesi tartışılmakla birlikte ülkemizdeki ihracatçıların hammadde ve nihai ürün niteliklerine dikkat etmesi halinde pazarda önemli oyuncular haline gelecekleri düşünülmektedir. Gümrük vergileri uygun olmasına rağmen zaman zaman bazı ülkelerin talep ettikleri özel belge ya da sertifikasyonlar olmakta ve bu belgeler/sertifikasyonlar yüksek masraf kalemleri oluşturabilmektedir. Bu sebeple, Avustralya'da kağıt, karton ambalaj ürünlerine yönelik talep edilen ve firmaların rekabette öne geçireceği düşünülen sertifika bilgilerinin analiz edilmesinde fayda bulunmaktadır.